

Новосьолова В. І.
кандидат педагогічних наук
старший науковий співробітник відділу навчання української мови та
літератури
Інститут педагогіки НАПН України
м. Київ, Україна

РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ В ПІДРУЧНИКУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ 11 КЛАСУ

Тези присвячено висвітленню особливостей структури, переваг й методичної цінності нового підручника української мови для 11-го класу, побудованого на засадах компетентнісного, особистісно орієнтованого й діяльнісного підходів.

Очікувані результати навчальної діяльності здобувачів освіти виражають знаннєвий, діяльнісний, ціннісний, емоційний та поведінковий компоненти ключових і предметної компетентностей, що мають бути сформовані в процесі навчання.

Стратегічним орієнтиром модернізації освітнього процесу є реалізація компетентнісного підходу засобами підручника української мови. Одинадцятикласник як випускник школи має оволодіти потенціалом української мови, навчитися швидко й ефективно адаптуватися до нових умов життя, знаходити способи та вирішувати завдання в різних життєвих ситуаціях. Реалізація компетентнісного підходу засобами підручника української мови буде максимально ефективною, якщо система завдань й вправ у ньому спрямована на розвиток конкурентноздатної на ринку праці особистості.

Актуальним і запитаним у сучасному суспільстві є підручник «Українська мова (рівень стандарту)» для 11 класу закладів загальної середньої освіти (автори Голуб Н. Б., Горошкіна О. М., Новосьолова В. І.) [1].

Дібрані вправи, завдання й запитання утворюють цілісну дидактичну систему, спрямовану на досягнення кінцевих результатів, передбачених новою навчальною програмою. Дотримано послідовності й наступності між завданнями й мовним матеріалом, логіки розташування змістових компонентів, неперервності формування в учнів предметної й ключових компетентностей, готовності до будь-яких життєвих ситуацій.

Завдання підручника передбачають реалізацію наскрізних змістових ліній «Екологічна безпека і сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність», які співвідносяться з окремими ключовими компетентностями, сприяють формуванню ціннісних і світоглядних орієнтацій одинадцятикласників та визначають поведінку їх у різних нестандартних ситуаціях.

Однією з особливостей підручника є зосередження уваги на виявленні інтересів і здібностей випускників школи, визначальних у виборі професії; розвиткові організаторських умінь, формуванні здатності працювати в команді й індивідуально; формуванні вмінь приймати рішення і бути відповідальними за них; розвиткові вмінь ставити цілі й системно працювати над реалізацією їх; формуванні внутрішнього потреби самонавчання і самовдосконалення.

У підручнику вміщено завдання на вибір, передбачено такі компоненти уроку як цілевизначення, рефлексія, аналітичні вправи й завдання дослідницького й творчого характеру.

Отже, підручник української мови для 11 класу (автори Н. Голуб, О. Горошкіна, В. Новосьолова), система завдань його спрямовані на реалізацію компетентнісного підходу й передбачають неперервність розвитку в учнів предметної й ключових компетентностей.

Література

1. Українська мова (рівень стандарту) підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти/ Н. Б. Голуб, О. М. Горошкіна, В. І. Новосьолова. – К. : Педагогічна думка, 2019. – 232 с : іл.